

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT OVER
ARREST 103/2020**

Dat een meerderjarige persoon met een handicap 21 jaar moet zijn om een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming te genieten, is ongrondwettig

Dat een meerderjarige persoon met een handicap, 21 jaar moet zijn om een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming te genieten, is volgens het Grondwettelijk Hof discriminerend. De redenen die in 1987 het aannemen van het leeftijdscriterium van 21 jaar hadden verantwoord, zijn thans niet langer pertinent, rekening houdend met de evoluties die sindsdien hebben plaatsgevonden en met name met het feit dat de burgerlijke meerderjarigheid en de minimumleeftijd om het recht op maatschappelijke integratie te genieten inmiddels op 18 jaar zijn vastgesteld.

I. Context van de zaak

T.S. heeft een aanvraag voor inkomensvervangende tegemoetkomingen en een aanvraag voor integratietegemoetkomingen ingediend, die beide zijn gebaseerd op de handicap waaraan hij lijdt. Voor de Arbeidsrechtbank betwist hij verschillende beslissingen waarbij de FOD Volksgezondheid hem de toekenning van die tegemoetkomingen weigert, met name om reden dat hij de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt. De verwijzende rechter stelt het Hof vragen over de grondwettigheid van die leeftijdsvoorwaarde om de tegemoetkomingen te genieten.

II. Onderzoek door het Grondwettelijk Hof

Het Hof stelt vast dat de verwijzende rechter vragen stelt over de bestaanbaarheid van artikel 2 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, in zoverre die bepaling een verschil in behandeling tussen meerderjarige personen met een handicap teweegbrengt, naargelang zij jonger of ouder zijn dan 21 jaar (B.3).

Het Hof merkt op dat het vaststellen, op 21 jaar, van de leeftijd vanaf wanneer een persoon met een handicap een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming kan aanvragen, in de parlementaire voorbereiding oorspronkelijk werd verantwoord door de wil om die leeftijd te laten samenvallen met de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid, die in 1987 op 21 jaar was vastgesteld, en met de leeftijd die verband houdt met het verval van het recht op verhoogde kinderbijslag voor de persoon met een handicap en met de opening van de mogelijkheid om het « bestaansminimum » (dat in 2002 het recht op maatschappelijke integratie is geworden) aan te vragen. Het was daarenboven de bedoeling

om de personen met een handicap ertoe aan te sporen hun scholing zo lang mogelijk voort te zetten (B.5).

Het Hof onderzoekt dan de relevantie van het leeftijdscriterium van 21 jaar ten aanzien van die motieven, vandaag de dag.

Volgens het Hof is het criterium van de leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid niet langer pertinent, nu die sedert 1990 op 18 jaar is vastgesteld. Het criterium van de leeftijd vanaf wanneer het recht op maatschappelijke integratie kan worden toegekend, is evenmin pertinent, aangezien het kan worden toegekend vanaf de leeftijd van 18 jaar (B.6.1-B.6.2).

Het Hof stelt vast dat er een coherentie bestaat tussen het stelsel van de kinderbijslag en het stelsel van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, waarbij het eerste ophoudt op de leeftijd van 21 jaar. Het Hof is evenwel van oordeel dat de coherentie tussen die twee stelsels geen toereikend argument is om voor de toekenning van de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming het behoud van het leeftijdscriterium van 21 jaar te verantwoorden, aangezien de federale wetgever, sedert de Zesde Staatshervorming, niet langer bevoegd is inzake kinderbijslag en het de gemeenschappen vrij staat hun beleid in die aangelegenheid af te stemmen op een wijziging van het voormelde leeftijdscriterium (B.6.3).

Het Hof is daarenboven van oordeel dat het doel dat erin bestaat personen met een handicap ertoe aan te sporen hun scholing zo lang mogelijk voort te zetten, weliswaar legitiem is, maar dat het leeftijdscriterium van 21 jaar niet pertinent is om het te bereiken. Een hogere studie kan immers een variabele duur hebben. Daarenboven is het mogelijk dat een persoon met een handicap beslist om een beroepsactiviteit aan te vatten op 18 jaar en kan het noodzakelijk zijn om de beperking van het verdienvermogen op dat ogenblik te compenseren met de inkomensvervangende tegemoetkoming. Ten slotte kan een meerderjarige persoon met een handicap vanaf de leeftijd van 18 jaar nood hebben aan een integratietegemoetkoming om zijn zelfredzaamheid te bevorderen, ongeacht het feit of hij na die leeftijd nog wil studeren. In dat verband beklemtoont het Hof de noodzaak om rekening te houden met onder meer de verplichting die voortvloeit uit het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap om bepaalde maatregelen ten gunste van die personen te nemen (B.6.4).

Het Hof besluit daaruit dat het leeftijdscriterium van 21 jaar niet langer pertinent is voor de toekenning van de voormelde tegemoetkomingen aan personen met een handicap en stelt vast dat uit andere elementen niet blijkt dat de maatschappelijke evoluties die sindsdien hebben plaatsgevonden, tot een andere conclusie kunnen leiden (B.7.1-B.7.2).

Het Hof antwoordt de verwijzende rechter dus dat artikel 2 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, in zoverre het de minimumleeftijd voor de toekenning van een inkomensvervangende tegemoetkoming en van een integratietegemoetkoming voor meerderjarige personen met een handicap vaststelt op 21 jaar, de Grondwet schendt.

Het Grondwettelijk Hof is een rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Deze informatieve nota, opgesteld door de griffie en de referendarissen die met de persrelaties zijn belast, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Uit de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest noodzakelijk opgebouwde redeneringen noch de specifieke nuancerings van het arrest.

Het arrest nr. 103/2020 is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof, www.grondwettelijk-hof.be (<https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-103n.pdf>).

Contactpersonen voor de pers

Sarah Lambrecht | sarah.lambrecht@grondwettelijk-hof.be | 02/500.12.83

Frank Meersschaut | frank.meersschaut@grondwettelijk-hof.be | 0475/325.218

Volg ons via Twitter [@ConstCourtBE](https://twitter.com/ConstCourtBE)